

III. Báthory István Nemzetközi Történelem Verseny

A verseny kiírói:

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Történeti Intézet Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék, valamint az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola.

A verseny célja

A verseny célja, hogy a tehetséges diákok számára lehetőséget biztosítson a történelem egyes korszakainak mélyebb megismerésére, valamint képességeik sokoldalú, korszerű fejlesztésére. Kiemelt hangsúlyt kap a történelmi források értő használata, az ezekből való ismeretszerzés, a történelmi szaknyelv helyes alkalmazása, a térbeli és időbeli tájékozódás, valamint a kommunikációs és problémamegoldó készségek fejlesztése.

Jelentkezés és nevezés

Nevezési határidő: 2025. december 5.

A jelentkezés a Szegedi Tudományegyetem Modulo rendszerén keresztül történik.

Jelentkezési lap: <https://modulo.szte.hu/bathory/forms/details/2814618>

A jelentkezés regisztráció és egy űrlap kitöltése szükséges. Ehhez segédlet itt érhető el:

https://drive.google.com/file/d/1ImXBBoonN5-iVBRhQIJxKWU8_k6wq7qs/view?usp=drive_link

A versenyen való részvétel díjmentes. A résztvevő iskoláknak biztosítaniuk kell a technikai feltételeket (internetkapcsolat, számítógép).

A verseny résztvevői:

Magyarországi és határon túli négy- és hatosztályos gimnáziumok, valamint a technikumok és szakgimnáziumok 9–10–11., továbbá a 10–12. nyelvi előkészítő évfolyamon tanuló diákok vehetnek részt.

A verseny kategóriái:

I. kategória: 9. évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyam esetében: 10. évfolyam)

II. kategória: 10. évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyam esetében: 11. évfolyam)

III. kategória: 11. évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyam esetében: 12. évfolyam)

Versenyidőpontok és témakörök

Évfolyam	Forduló	Témakör / Korszak	Időpont
9. évfolyam	I. forduló	<i>Egyetemes történelem:</i> Civilizáció és államszervezet az ókorban; Vallások az ókorban	2025. december 16.
10. évfolyam	I. forduló	<i>Egyetemes történelem:</i> Az Arab Birodalom és az iszlám. Nagy Károly birodalma; A középkori Európa; A kora újkor; <i>Magyar történelem:</i> A magyar nép eredete és az Árpád-kor; A középkori Magyar Királyság fénykora	2025. december 16.
11. évfolyam	I. forduló	<i>Egyetemes történelem:</i> A kora újkor; A felvilágosodás kora; Az új eszmék és az iparosodás kora; A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése <i>Magyar történelem:</i> A török hódoltság kora Magyarországon; Magyarország a XVIII. században; A reformkor; A forradalom és a szabadságharc	2025. december 16.
9. évfolyam	II. forduló	I. forduló témái, valamint <i>Egyetemes történelem:</i> Hódító birodalmak	2026. január 27.
10. évfolyam	II. forduló	I. forduló témái, valamint <i>Magyar történelem:</i> A török hódoltság kora Magyarországon	2026. január 27.
11. évfolyam	II. forduló	I. forduló témái, valamint <i>Egyetemes történelem:</i> A nagy háború témakör 1914-ig, <i>Magyar történelem:</i> A dualizmus kora	2026. január 27.

9. évfolyam	III. forduló	Szóbeli: <i>Egyetemes történelem:</i> A középkori Európa; <i>Magyar történelem:</i> A magyar nép eredete és az Árpád-kor 1116-ig Kreatív feladat a szóbeli forduló tematikáiból	2026. március 20–21.
10. évfolyam	III. forduló	Szóbeli: <i>Egyetemes történelem</i> A kora újkor; A felvilágosodás kora <i>Magyar történelem:</i> A török hódoltság kora Magyarországon; Magyarország a XVIII. században Prezentáció: Mohács 500 – II. Lajos uralkodása	2026. március 20–21.
11. évfolyam	III. forduló	Szóbeli: <i>Egyetemes történelem:</i> A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése; A két világháború között <i>Magyar történelem:</i> A reformkor; A forradalom és a szabadságharc; A dualizmus kora <i>Magyar és egyetemes történelem:</i> A nagy háború; Az átalakulás évei Prezentáció: Báthory Gábor fejedelemsége	2026. március 20–21.

A verseny három fordulóból áll

I. forduló – 2025. december 16. 15 óra

A feladatsort a versenyzők saját iskolájukban, tanári felügyelet mellett, CooSpace-teszt formájában töltik ki.

Témakörök:

9. évfolyam:

Egyetemes történelem: Civilizáció és államszervezet az ókorban; Vallások az ókorban

10. évfolyam:

Egyetemes történelem: Az Arab Birodalom és az iszlám. Nagy Károly birodalma; A középkori Európa; A kora újkor;

Magyar történelem: A magyar nép eredete és az Árpád-kor; A középkori Magyar Királyság fénykora

11. évfolyam:

Egyetemes történelem: A kora újkor; A felvilágosodás kora; Az új eszmék és az iparosodás kora; A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

Magyar történelem: A török hódoltság kora Magyarországon; Magyarország a XVIII. században; A reformkor; A forradalom és a szabadságharc

Eredmények kihirdetése: 2025. december 22-ig.

A feladatsor zárt végű kérdéseket tartalmaz, és a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül.

A teszt kitöltésére 60 perc áll rendelkezésre.

II. forduló – 2026. január 27. 15 óra

Az első fordulóból a 75 %-ot elérő tanulók jutnak tovább. A feladatlap 70%-a a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül; 30 %-a pedig a kötelező szakirodalmi témákat dolgozza fel. A feladatsort a versenyzők saját iskolájukban, tanári felügyelet mellett, CooSpace-teszt formájában töltik ki.

Témakörök:

9. évfolyam:

I. forduló témái, valamint

Egyetemes történelem: Hódító birodalmak

Kapcsolódó kötelező irodalom:

Felföldi Szabolcs: *Aranyak a pulykákban, avagy hol volt a hunok fejedelmi központja.* In: Ilon, Gábor (szerk.): *Régészeti nyomozások Magyarországon 2.0*, Martin Opitz Kiadó, Bp. 2019: pp. 225–246.

10. évfolyam:

I. forduló témái, valamint *Magyar történelem: A török hódoltság kora Magyarországon*

Kapcsolódó kötelező irodalom:

Papp Sándor: *Az Oszmán Birodalom, a Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia kapcsolattörténete a békekötések tükrében (vázlat és adatbázis)*. Aetas (2018) 33/4: pp. 86–99.

https://acta.bibl.u-szeged.hu/57278/1/aetas_2018_004_086-099.pdf

11. évfolyam: I. forduló témái, valamint

Egyetemes történelem: A nagy háború témakör 1914-ig,

Magyar történelem: A dualizmus kora

Kapcsolódó kötelező irodalom:

Tamás Ágnes: *Kossuth Lajos megjelenítése karikatúrákon a kiegyezést követő években (1867–1875)*. Délvidéki Szemle (2019) 6/1: pp- 105–126.

<https://publicatio.bibl.u-szeged.hu/18052/1/DelvidekiSzemle2019-1.pdf>

Eredmények kihirdetése: 2026. február 10-ig.

Pontazonosság esetén a nyílt végű feladatokra adott válaszok pontszáma dönt.

A feladatlap kitöltésére 90 perc áll rendelkezésre.

III. forduló – Döntő tervezett időpontja: 2026. március 20–21.

Résztevők: évfolyamonként a 15 legjobb versenyző.

Helyszínek:

1. nap (március 27.): SZTE Báthory István Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, 6722, Szeged, Szentháromság utca 2.

2. nap (március 28.): SZTE BTK 6722, Szeged, Egyetem utca 2.

A döntő menete:

1. nap: Szóbeli felelet előre megadott témákból, forrásalapú, 15 perces előadás (30 perc felkészülési idő, történelmi atlasz használható).

2. nap: I. kategóriában kreatív feladatok megoldása, II-III. kategóriában előre elkészített prezentáció (PPT/Prezi, max. 10 perc)

Témakörök:

9. évfolyam:

Szóbeli:

Egyetemes történelem: A középkori Európa;

Magyar történelem: A magyar nép eredete és az Árpád-kor 1116-ig

Kreatív feladat a szóbeli forduló tematikáiból

10. évfolyam:

Szóbeli:

Egyetemes történelem A kora újkor; A felvilágosodás kora

Magyar történelem: A török hódoltság kora Magyarországon; Magyarország a XVIII. században

Prezentáció: Mohács 500 – II. Lajos uralkodása

Kötelező irodalom:

Bárány Attila: Magyarország és a külső segítség 1526-ban. In: Farkas G. et al. (szerk.): „Nekünk mégis Mohács kell...”: II. Lajos rejtélyes halála és különböző temetései: az Országos Széchényi Könyvtárban 2015. augusztus 29-én megrendezett tudományos szimpóziumon elhangzott előadások szerkesztett és bővített kiadása. MTA BTK – OSZK, Bp. 2016, pp. 35–54.

<https://real.mtak.hu/44503/2/mohacs%20barany%2002.pdf>

Kasza Péter: Holttest a pataokban. In: Farkas G. et al. (szerk.): „Nekünk mégis Mohács kell...”: II. Lajos rejtélyes halála és különböző temetései: az Országos Széchényi Könyvtárban 2015. augusztus 29-én megrendezett tudományos szimpóziumon elhangzott előadások szerkesztett és bővített kiadása. MTA BTK – OSZK, Bp. 2016, pp. 69–83.

https://real.mtak.hu/34279/1/KaszaP_MKsz_2015_4_u.pdf

Fodor Pál – Mércz András: Mi is veszett Mohácsnál? Oszmán-török veszteséglista az 1526. évi hadjáratról. Történelmi Szemle (2023) 65/2: pp. 193–235.

https://real.mtak.hu/170684/1/TSZ_2023-2_Fodor-Mercz.pdf

Szatlóczi Gábor: A lovag, a gyalog és a had. A Magyar Királyság hadszervezete és hadserege a mohácsi csata idején. Aetas (2024) 39/3: pp. 18–53.

https://www.academia.edu/88272072/A_lovag_a_gyalog_%C3%A9s_a_had_A_Magyar_Kir%C3%A1lys%C3%A1g_hadszervezete_%C3%A9s_hadserege_a_moh%C3%A1csi_csata_idej%C3%A9n_I_Aetas_39_2024_3_sz%C3%A1m_18_53

Ajánlott irodalom:

Szakály Ferenc: A mohácsi csata. Akadémiai Kiadó, Bp. 1975.

11. évfolyam:

Szóbeli:

Egyetemes történelem: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése; A két világháború között

Magyar történelem: A reformkor; A forradalom és a szabadságharc; A dualizmus kora

Magyar és egyetemes történelem: A nagy háború; Az átalakulás évei

Prezentáció: Báthory Gábor fejedelemsége

Kötelező irodalom:

Szabó Péter: Báthory Gábor újratemetése 1628-ban. In: Papp K. et al. (szerk.): Báthory Gábor és kora. Debrecen, 2009: pp. 45–52.

https://tortenelem.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/bathory_gabor_es_kora_szerk_papp_klara_jeney-toth_annamaria_es_ulrich_attila_0.pdf

Jankovics József: *Báthory Gábor meggyilkolásának újabb változata egy koronatanú elbeszélése alapján*. Lymbus (2014), pp. 39–43.

https://jankovicsjosef.abtk.hu/wp-content/uploads/2019/02/EPA01500_lymbus_2014_039-043.pdf

Jankovics József: *Egy tévelygő Móricz-hős, Báthory Gábor halála és többszöri eltemetetései*. Életünk (2019) 57/5–6: pp. 33–61.

https://real.mtak.hu/173516/1/Eletunk_2019_05_06-33-61.pdf

Papp Sándor: *Homonnai-Drugeth Bálint, Rákóczi Zsigmond és Báthory Gábor küzdelme az Erdély feletti hatalomért 1607-ben*. Századok (2008) 142/4: pp. 807–848. https://real-j.mtak.hu/13762/1/Szazadok_2008.pdf

Ajánlott irodalom:

Nagy László: *Tündérkert fejedelme: Báthory Gábor*. Zrínyi Kiadó, Bp., 1988.

A prezentációt a szóbeli hetének szerdájáig el kell juttatni a vizsgabizottsághoz. A részletekről az érintetteket értesíteni fogjuk.

Végeredmény:

A döntőben szerzett teljesítmény alapján kerül meghatározásra a végső sorrend. A korábbi fordulók eredményeit a zsűri nem veszi figyelembe.

Eredményhirdetés: 2026. március 21.

Szállás és ellátás: A döntő résztvevőinek (diákok és tanáraik) biztosított.

Díjazás

Intézményi pontok (2026-os felvételi időszaktól számítva):

1. helyezett: 25 pont

2. helyezett: 20 pont

3. helyezett: 15 pont

(SZTE BTK, ÁJTK, GTK, ETSZK, JGYPK, MK, MGK szakokra)

További díjak: oklevél, emléklakett, tárgnyeremény

Ajánlott irodalom

Oktatási Hivatal tankönyvei (TA, TB), katolikus tankönyvsorozat, Nemzeti Köznevelési Portál

Szervezők és kapcsolattartók

Szakmai bizottság: Farkas Judit, Juhász Krisztina, Blazovich Péter, Mészáros Tibor, Marton Gellért Ernő

Közkapcsolati referens: Izing Máté Antal (izing.mate.antal@szte.hu)

Szakmai kérdések: Blazovich Péter (blazovich.peter.mark@szte.hu)

A verseny támogatói:

Szegedi Tudományegyetem
SZTE Junior Akadémia

Partnereink:

Ujkor.hu
HUN-REN–SZTE Oszmán Kori Kutatócsoport
Szegedi Akadémiai Bizottság
Mozaik kiadó

Prof. Dr. Papp Sándor – tanszékvezető, SZTE Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék

Dr. Dobi János – igazgató, SZTE Báthory István Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola